



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

### SPRENDIMAS

2025 m. spalio 6 d. Nr. 21RE3-188 (AG3-151/26-2025)  
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Ramintos Ramanauskienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos Asmens X skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja Asmuo X (toliau – ir pareiškėja) 2025 m. rugsėjo 1 d. pateikė Komisijai skundą, kuriuo prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovė arba Administracija) 2025 m. liepos 31 d. sprendimą Nr. „duomenys neskelbtini“ „Dėl išmokos vaikui skyrimo“ (toliau – sprendimas) ir įpareigoti atsakovę priimti naują sprendimą.

Pareiškėja skunde nurodo, kad sprendžiant dėl išmokos vaikui skyrimo buvo neteisingai apskaičiuotos pajamos vienam gyventojui (gautos „į rankas“). Iš pateiktos deklaracijos matosi, kad dirbant su verslo liudijimu iš gyventojų gauta 32500 Eur pajamų. Taip pat deklaracijoje nurodyta, kad dirbant su verslo liudijimu patirta 23800 Eur išlaidų, susijusių su minėta veikla (tai išlaidos, skirtos prekėms įsigyti, sumokėti prekybos vietos nuomos mokesčių). Todėl likusios pajamos, kurios gali būti skiriamos pragyvenimui, yra 8700 Eur. Nurodo, kad atsakovė neteisingai skaičiuoja pajamas, gaunamas „į rankas“.

*Atsakovė atsiliepime į skundą nurodė, kad su juo nesutinka ir prašo atmesti kaip nepagrįstą.*

Atsiliepime teigiama, kad pareiškėja Administracijos Socialinių išmokų ir kompensacijų skyriui 2025 m. liepos 29 d. elektroniniu būdu SPIS sistemoje pateikė prašymą papildomai išmokai vaikui gauti (vertinant praėjusiais kalendoriniais metais gautas pajamas; toliau – prašymas) nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2026 m. sausio 1 d. už Asmenį Y ir Asmenį Z. Prašyme pareiškėja nurodė, kad praėjusiais kalendoriniais metais vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį buvo mažesnės negu 2 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžiai (442 eurai; nurodoma, jei kreipiamasi dėl papildomai skiriamos išmokos vaikui už laikotarpį nuo 2025 m. sausio 1 d.). Pareiškėja nurodė, kad yra asmuo, vienas auginantis vaikus, su vaikais gyvena deklaruotos gyvenamosios vietos adresu, „duomenys neskelbtini“. Su prašymu pateikė Swedbank AB banko išrašą apie gautus alimentus per 2024 m. (po 300 Eur/mėn., iš viso 3600 Eur) ir prašymo gauti išmoką SP-3 (A1) formos 1 priedą, kuriame nurodė gautas pajamas per 2024 m. Pareiškėja nuo 2024 m. sausio 5 d. iki 2024 m. birželio 29 d., nuo 2024 m. liepos 5 d. iki 2024 m. gruodžio 28 d. dirbo savarankiškai, įsigijusi verslo liudijimą. Prašyme nurodė, kad pajamos, susijusios su verslo liudijimu, yra 8700 Eur.

Pagal Valstybinei mokesčių inspekcijai pateiktą deklaraciją už 2024 metus pareiškėja gavo 32500 Eur savarankiškos veiklos pagal verslo liudijimą pajamų, 3500 Eur žemės ūkio veiklos pajamų,

bei 721,34 Eur tiesioginių išmokų, išmokėtų pagal Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą bei pagal kitus tokių išmokų mokėjimo reglamentuojančius teisės aktus.

Atsakovė paaiškina, kad, atsižvelgiant į aktualias Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo (toliau – Išmokų vaikams įstatymas) nuostatas, apskaičiuojant 2024 m. pareiškėjos gautas pajamas vertintos: pajamos pagal verslo liudijimą (atėmus 35 proc.) 21125 Eur, alimentai – 3600 Eur, žemės ūkio veiklos pajamos – 3500 Eur, bei per Nacionalinę mokėjimo agentūrą išmokėtos išmokos – 721,34 Eur, iš viso – 28946,34 Eur. Vidutinės vieno mėnesio šeimos pajamos – 2412,20 Eur, vienam asmeniui (šeimoje 3 asmenys) per mėnesį tenka 804,07 Eur.

Atkreipia dėmesį, kad bendrai gyvenančių asmenų pajamų skaičiavimo metodai yra nustatyti Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 23 punkte. Paaiškina, kad apskaičiuojant bendrai gyvenančių asmenų arba globėjo (rūpintojo) ir su juo bendrai gyvenančių asmenų vidutinės pajamas, tenkančias vienam asmeniui per mėnesį, Nuostatų 23.1 papunktyje nustatyta, kad iš gaunamų pajamų turi būti išskaičiuojamas gyventojų pajamų mokestis, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos (jeigu yra išskaičiuojami šie mokesčiai). Nuostatų 23.7 papunktyje nurodoma, kad pajamos, gautos vykdant individualią veiklą pagal individualios veiklos pažymą, skaičiuojamos atskaičius leidžiamus atskaitymus (pagal pateiktą Pajamų mokesčio deklaraciją už 2024 m. pareiškėja deklaravo, kad pajamų vykdant individualią veiklą negavo). Šiame papunktyje neiškirtas pajamų skaičiavimas iš veiklos verčiantis pagal verslo liudijimą, todėl, skaičiuojant pajamas papildomai išmokai vaikui gauti, šios pajamos apskaičiuotos vadovaujantis Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 7 punktu (vertinant visas gaunamas pajamas, neatėmus išlaidų).

Atsakovė pažymi, kad prašymo gauti išmoką SP-3 (A1) formoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. A1-183, yra pateikta informacija apie pajamų skaičiavimą.

Išnagrinėjus pareiškėjos prašymą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir Nuostatais, 2025 m. liepos 31 d. sprendimu Nr. 18009 „Dėl išmokos vaikui skyrimo“ nuspręsta neskirti papildomos išmokos vaikams, nes pagal pajamų apskaičiavimus pajamos viršija 2 valstybės remiamų pajamų dydžius (442,00 Eur, kur VRP -221 Eur). Atsakovė teigia, kad ginčijamas sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, pajamos apskaičiuotos vadovaujantis atsiliepime nurodytais teisės aktais, todėl naikinti šį sprendimą pagrindo nėra.

#### *Skundas atmestinas.*

Byloje ginčas kilo dėl Administracijos sprendimo neskirti pareiškėjai papildomos išmokos vaikams teisėtumo.

Nustatyta, kad pareiškėja 2025 m. liepos 29 d. pateikė atsakovei prašymą papildomai išmokai vaikams gauti (vertinant praėjusiais kalendoriniais metais gautas pajamas) nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2026 m. sausio 1 d. už Asmenį Y ir Asmenį Z. Prašyme pareiškėja pažymėjo, kad praėjusiais kalendoriniais metais vidutinės pajamos jos šeimoje vienam asmeniui per mėnesį buvo mažesnės negu 2 VRP dydžiai (442 eurai). Su prašymu pareiškėja pateikė banko AB Swedbank išrašą apie gautus alimentus per 2024 m. (iš viso 3600 Eur) ir prašymo gauti išmoką SP-3 (A1) formos 1 priedą. Šiame priede pareiškėja nurodė pajamas, kurios skaičiuojamos skiriant išmoką vaikui: individualios veiklos pajamos, gautos verčiantis veikla pagal verslo liudijimą – 8700 Eur, pajamos iš žemės ūkio veiklos – 2700 Eur; išmokos žemės ūkio veiklai (tiesioginės ir kompensacinės išmokos) – 721,34 Eur; piniginių lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai) – 3600 Eur. Iš viso nurodė gavusi 15721,34 Eur pajamų.

Iš į bylą pateiktos pareiškėjos 2024 metų gyventojų pajamų mokesčio deklaracijos nustatyta, kad pareiškėja 2024 metais deklaravo 32500 Eur pajamų iš veiklos pagal verslo liudijimą pajamų, 3500 Eur žemės ūkio veiklos pajamų bei 721,34 Eur tiesioginių išmokų, išmokėtų pagal Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą bei pagal kitus tokių išmokų mokėjimo reglamentuojančius teisės aktus. Iš viso pareiškėja deklaravo 36721,34 Eur 2024 metais gautų pajamų.

Išnaginėjusi prašymą ir su juo pateiktus dokumentus, Administracija priėmė skundžiamą sprendimą. Sprendime nurodyta, kad pareiškėjai papildoma išmoka neskiriama, neskyrimo priežastis: „vadovaujantis Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktu ir Nuostatais pajamos viršija 2 valstybės remiamų pajamų dydžius“.

Apie papildomos išmokos neskyrimą pareiškėja informuota 2025 m. rugpjūčio 1 d. raštu Nr. „duomenys neskelbtini“ „Dėl papildomai išmokų vaikams neskyrimo“ (toliau – raštas), su šiuo raštu pateiktas ir sprendimas. Rašte paaiškina, kad, nors pareiškėja prašyme pažymėjo, kad praėjusiais kalendoriniais metais jos šeimos vidutinės pajamos vienam asmeniui buvo mažesnės negu 442 Eur, pagal Valstybinei mokesčių inspekcijai pareiškėjos pateiktą deklaraciją 2024 metais pareiškėja turėjo 3500 Eur žemės ūkio veiklos pajamų, gavo 32500 Eur savarankiškos veiklos pajamų dirbant su verslo liudijimu, per Nacionalinę mokėjimo agentūrą jai išmokėta 721,34 Eur išmokų, iš vaikų tėvo gauta 3600 Eur alimentų. Atsižvelgusi į surinktą informaciją, atsakovė rašte konstatavo, kad pareiškėjos pajamos vienam asmeniui (804,07 Eur) viršijo 2 VRP (442 Eur) per mėnesį, todėl papildomai išmokos vaikams neskirtos.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAĮ) nenumatyta, kad administracinis sprendimas turi būti išdėstytas viename dokumente ir į tai, kad atsakovės administracinio sprendimo, išnaginėjus pareiškėjos prašymą, pagrindimas (jo turinys) yra išdėstytas dviejuose dokumentuose, t. y. sprendime ir rašte, Komisija toliau dokumentus vertins kaip vientisą individualų administracinį aktą (toliau – Skundžiamas sprendimas).

Atsakovės veikimas nagrinėjant prašymą ir priimant Skundžiamą sprendimą yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos VAĮ normos.

Ginčui taip pat aktualūs teisės aktai yra Išmokų vaikams įstatymas, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas, Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 801 (toliau – Nuostatai).

Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 yra numatyta, kad papildoma išmoka vaikui už tą patį vaiką skiriama ir mokama, jei vidutinės bendrai gyvenančių asmenų arba globėjo (rūpintojo) ir su juo bendrai gyvenančių asmenų pajamos, nustatytos Paramos įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje, vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės negu 2 VRP dydžiai.

Paramos įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje pateikiamas baigtinis sąrašas pajamų rūšių, kurios įskaitomos skiriant piniginę socialinę paramą (ginčo atveju – skiriant papildomai išmoką vaikui). Pagal minimo straipsnio 2 dalyje įtvirtintą reglamentavimą, asmeniui, vienam auginančiam 1 – 2 vaikus, apskaičiuojant vidutines pajamas neįskaitoma 35 procentai individualios veiklos pajamų, gautų verčiantis veikla pagal verslo liudijimą.

Pajamų, vertinamų sprendžiant dėl papildomos išmokos vaikui skyrimo, apskaičiavimo tvarka detalizuota Nuostatuose.

Pareiškėja su sprendimu nesutinka dėl, jos vertinimu, neteisingai apskaičiuotų pajamų. Pareiškėja teigia, kad realiai iš veiklos, vykdytos įsigijus verslo liudijimą, 2024 metais ji gavo tik 8700 Eur, todėl laiko, kad Administracija neteisingai apskaičiavo pajamas, per mėnesį tenkančias vienam šeimos nariui.

Iš byloje surinktų rašytinių įrodymų nustatyta, kad pareiškėja prašyme nurodė 2024 metais gautas pajamas iš veiklos su verslo liudijimu – 8700 Eur, o Valstybinei mokesčių inspekcijai pateiktoje to paties laikotarpio (2024 metų) gyventojų pajamų mokesčio deklaracijoje deklaravo gavusi 32500 Eur pajamų iš veiklos, įsigijus verslo liudijimą. Pareiškėja skunde nurodo, kad vykdydama veiklą įsigijusi verslo liudijimą ji patyrė 23800 Eur išlaidų, susijusių su šia veikla, todėl realios jos pajamos buvo tik 8700 Eur.

Aukščiau aptartuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose atsakovės veiksmus sprendžiant dėl papildomos išmokos vaikui skyrimo, aiškiai įtvirtinta, kad apskaičiuojant į papildomą išmoką vaikui pretenduojančio asmens šeimos pajamas, įskaičiuojamos visos iš veiklos pagal verslo liudijimą pajamos (Paramos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 7 punktas), ir šios pajamos nėra mažinamos pajamoms uždirbti patirtų išlaidų dydžiu. Pagal Paramos įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostatas, apskaičiuojant bendrai gyvenančių asmenų pajamas, kai į paramą pretenduojantis asmuo

augina 1-2 vaikus, iš pajamų, gautų vykdant veiklą pagal verslo liudijimą, atimama 35 procentai šių pajamų. Administracija šią nuostatą pareiškėjai taikė, skaičiuodama jos šeimos narių VRP.

Iš skundžiamo sprendimo matyti, kad apskaičiuodama pareiškėjos šeimos pajamas ir nustatydamas VVR, tenkantį vienam šeimos nariui, atsakovė į pareiškėjos pajamas įtraukė tik tokias pajamas, kurios nurodytos Paramos įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje. Pareiškėja neginčija aplinkybės, kad iš viso pagal verslo liudijimą gavo 32500 Eur pajamų (pati pareiškėja šią sumą deklaravo gyventojų pajamų mokesčio deklaracijoje), tačiau pažymėtina, kad prašyme veiklos pagal verslo liudijimą pajamas ji nurodė neteisingai, nes, kaip jau minėta šiame sprendime, ginčui aktualūs teisės aktai nenumato galimybės nustatant pagal verslo liudijimą veiklą vykdžiusio asmens pajamomis laikyti skirtumą tarp jo pajamų ir patirtų išlaidų.

Administracija pagrįstai konstatavo, kad pareiškėjos ir jos bendrai gyvenančių asmenų pajamos per mėnesį 2024 metais viršijo 2 VPR vienam asmeniui, todėl nebuvo pagrindo tenkinti pareiškėjos prašymą ir skirti papildomas išmokas vaikams. Skundžiamame rašte pareiškėjai detaliai paaiškinta, kokios jos pajamos buvo vertintos ir nurodyta, kad pareiškėjos ir su ja bendrai gyvenančių asmenų VPR buvo 804,07 Eur.

Komisija atkreipia dėmesį, kad skundžiamame sprendime nėra nuosekliai pateikta visų skaičiavimų, kurie buvo atlikti nustatant VPR dydį, seka. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pažymėjęs, kad VAĮ 8 straipsnio 1 dalimi (ginčui aktualioje VAĮ redakcijoje – 10 straipsnio 5 dalimis) iš esmės yra siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai. Todėl, kai nėra pagrindo atitinkamą individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju, sprendžiamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas (šiuo atveju – Komisija) privalo *ad hoc* (liet. konkrečiu atveju) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (2011 m. birželio 27 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas byloje Nr. A556-336/2011).

Šioje byloje pateikto prašymo gauti išmoką SP-3 (A1) formos 1 priede yra pateiktos esminės Paramos įstatymo nuostatos dėl pajamų apskaičiavimo tvarkos, taigi, pripažintina, kad pareiškėjai ši tvarka turėjo būti žinoma ir dėl to aukščiau nurodyti skundžiamo sprendimo trūkumai nelaikytini esminiais. Komisija daro išvadą, kad net ir nenurodžius skundžiamame sprendime VPR apskaičiavimo sekos, ši sprendimą nulėmusios faktinės aplinkybės pareiškėjai buvo žinomos, todėl nėra pagrindo skundžiamą sprendimą naikinti.

Sutiktina su atsakovės pozicija, kad, įvertinus duomenis apie pareiškėjos pajamas 2024 metais, nebuvo pagrindo skirti pareiškėjai papildomas išmokas vaikams. Skundžiamas sprendimas yra pagrįstas ginčui aktualiomis teisės normomis, motyvuotas ir aiškus – atitinkantis VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus. Nagrinėjamoje byloje nenustačius skundžiamo sprendimo neteisėtumo požymių, nėra pagrindo jį naikinti. Netenkinus pagrindinio pareiškėjos reikalavimo dėl skundžiamo sprendimo panaikinimo, Komisija neturi pagrindo tenkinti iš išvestinio reikalavimo įpareigoti atsakovę priimti naują sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos Asmens X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Danutė Kulikauskienė

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Raminta Ramanauskienė